

Orfe Puyal

Joaquim Maria Puyal, el mestre Puyal, ha dit que troba a faltar l'existència d'un gran grup empresarial multimèdia català que posi al mercat tota mena de productes culturals en la nostra llengua. Un grup, per entendre'ns, que faci des de televisió per cable fins a CD-Roms, passant per ràdio i premsa escrita. Un multimèdia de debò, com els dels països de debò.

Segurament Puyal pateix més que ningú la manca d'un grup d'aquestes característiques. A cap país del nostre entorn podria passar que un monstre de la comunicació com ell només pogués col·locar els seus productes en la televisió pública. De fet, Puyal —que té una productora pròpia— només pot treballar per a una televisió privada si canvia de llengua. I això no pot ser normal. El drama de Puyal és, per cert, el de milers de periodistes d'aquest país, joves i no tan joves, que tot i tenir una concepció nacional de la tasca comunicativa i haver estat formats en català no poden exercir com ells voldrien. Són professionals orfes d'empresa.

Per què aquest dèficit? L'explicació fàcil, acomodaticia, és que el mercat de llengua catalana no és prou gran perquè una iniciativa d'aquestes característiques fos econòmicament rendible. És el que diuen, en general, els poders econòmics que podrien invertir i que, quan ho fan, llenquen els diners en productes fracassats en castellà (se'n recorden d'*El Observador*?).

La veritat, però, va per altres camins. El mercat català està esquitxat de diverses iniciatives privades, d'empreses que ofereixen els productes en català al públic i competeixen amb normalitat, fins i tot des de posicions de lideratge. Fem-ne un repàs, molt il·lustratiu. En premsa escrita, tenim els casos de la magnífica premsa comarcal. *El Punt*, de Girona, continua avançant en l'estratègia d'implantació territorial i el darrer Onze de Setembre va inaugurar les seves edicions tarragonines, que s'afegeixen a les de Girona, Barcelonès Nord, Maresme i Sant Cugat. Els gironins, a més, preparen des de fa mesos una edició diària per al País Valencià. També hi ha el *Regió 7*, amb base a

Manresa i cobertura en tota la Catalunya central, que és un exemple d'empresa periodística sanejada i líder en el seu àmbit territorial. El mateix es pot dir del *9 Nou*, que continua amb la seva conquesta del cinturó de Barcelona.

Per acabar amb la premsa escrita, gairebé dues dècades d'*Avui*, la recent aparició a Mallorca del diari *Balears*, propietat del potent grup Serra, i la consolidada existència d'*EL TEMPS*, que com sabeu s'edita a València, completa un mapa que invita a l'optimisme.

En el terreny de l'audiovisual destaquen una sèrie de productores privades lligades a personatges de l'*star-system* televisiu del país. Només alguns exemples: La Sargantana Voladora, de Mikimoto i Carles Cuní, que gestionen també una cadena de ràdio, Flash FM; El Terrat de Produccions, d'Andreu Buena-fuente, també implicat en ràdio i televisió; Noumix, la productora de Puyal, de qui ja hem parlat; i la mateixa Gest-Music, de la Trinca, que produeix a gran escala programes de televisió en la llengua que demana el client.

Dins de l'audiovisual també cal tenir en compte el sector del futur: televisió per cable i autopistes de la informació. En el primer cas tenim la societat Cable i Televisió d'Europa, que té una participació

majoritàriament privada però on també hi és present Televisió de Catalunya. En el segon, després de la decepció de Servicom, que no s'ha pogut mantenir en mans catalanes, han aparegut desenes de petites iniciatives. Veurem qui s'endú el gat a l'aigua.

Un altre sector important: les discogràfiques. N'hi ha dues de grans, Picap (de Joan Carles Duval) i DiscMedi (d'Àlex Eslava), i d'altres de més petites però que despunten amb gran força, com ara Al·leluia Records i Música Global.

I així podríem seguir, amb altres empreses i sectors que segurament oblidem... Conclusió: un mercat disgregat, poc coordinat, però potencialment explosiu. Ningú no impedeix que quatre, o cinc, o sis d'aquestes empreses siguin a parlar i ens donin a tots una alegria. Seria un acte de normalitat. ■

EDUARD VOLTAS

“El drama de Puyal és el de milers de periodistes d'aquest país, joves i no tan joves, que tot i tenir una concepció nacional de la tasca comunicativa no poden exercir com ells voldrien.”